

วิกฤติราคาน้ำมันจบแล้วรึยัง???

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

6 สิงหาคม 2551

ตั้งที่ทราบว่าเป็นประเทศไทยเข้าสู่ยุค “ข้าวยากหมากแพง” โดยต้นเหตุสำคัญมาจากราคาน้ำมันที่มีการปรับสูงขึ้นต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีที่แล้ว จนโลกได้เข้าสู่ยุค “Oil Crisis” วิกฤติพลังงานของประเทศไทยรุนแรงขนาดไหน จะต้องเปรียบเทียบกับราคาน้ำมันในปี 2550 ซึ่งในปีที่แล้วราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเฉลี่ยอยู่ที่ 55-60 เหรียญสหรัฐต่อบาเรล โดยในช่วงมกราคม 2550 ราคาน้ำมันดีเซลซึ่งถือเป็นน้ำมันเศรษฐกิจอยู่ที่ลิตรละ 22.94 บาท โดยช่วงปลายปีราคาน้ำมันไปอยู่ที่ 28.90 ดอลลาร์ ปรับขึ้นทั้งปี 6 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.15 ผลกระทบด้านเงินเฟ้อในปีที่แล้วยังไม่ค่อยชัดเจน โดยเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.9 – 2.2 สำหรับในปี 2551 ราคาน้ำมันดิบในช่วงต้นเดือนกรกฎาคม ราคาน้ำมันดูไบอยู่ที่ร้อยละ 139 เหรียญต่อบาเรล และน้ำมันথাปิสอยู่ที่ 152 เหรียญต่อบาเรล โดยในช่วงเพียง 6 เดือนเศษ ราคาน้ำมันปรับไปถึง 30 ครั้งเป็นเงินถึง 15.34 บาท ต่อลิตร คิดเป็นร้อยละ 53.07 อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกในช่วงต้นเดือนสิงหาคม (5 ส.ค. 51) มีการปรับตัวลงไปอย่างมาก โดยราคาน้ำมัน WTI ปรับลดลงจากเดือนกรกฎาคม ที่ราคา 140.97 USD เหลือ 119.17 USD/บาเรล และน้ำมันตลาดดูไบปรับลดเหลือ 117.35 USD/บาเรล ซึ่งทั้ง 2 ตลาดในช่วงสองสัปดาห์เท่านั้นราคาน้ำมันลดลงเฉลี่ย 20.39 USD/บาเรล หรือคิดเป็นร้อยละ 14.69 สำหรับน้ำมันดีเซลซึ่งเป็นต้นทุนของภาคขนส่งราคาน้ำมันได้ปรับราคาลงจากเดือนกรกฎาคม 2551 ที่ 171.38 เหรียญสหรัฐต่อบาเรล โดยในเดือนสิงหาคม ราคาน้ำมันดีเซลได้ลดเหลือ 139.36 เหรียญสหรัฐ (5 ส.ค. 51) ซึ่งราคาน้ำมันดีเซลที่ลดลง 1 เหรียญสหรัฐต่อบาเรล จะมีผลต่อราคาน้ำมันดีเซลขายปลีกประมาณลิตรละ 0.21 สตางค์ (1 Barrel = 158.98 liter) ทั้งนี้ ทิศทางราคาน้ำมันจากนี้คงไปในขาลง แต่จะเห็นราคาน้ำมันต่ำกว่า 100 USD/บาเรล คงจะเป็นเรื่องยาก เพราะความต้องการน้ำมันของประเทศจีน , เกาหลี , อินเดีย ยังมีกำลังซื้อ และโดยภาพรวมอุปทานน้ำมันของโลกในปี 2010 ยังติดลบอยู่ที่ร้อยละ 2.83 อีกทั้ง ราคาน้ำมันยังมีความอ่อนไหวจากวิกฤติทางการเมืองของภูมิภาคและการเก็งกำไร ซึ่งคงจะกลับมาทำกำไรหลังจากการปรับฐานด้านการเงิน

ปัจจัยที่ทำให้ราคาน้ำมันลดลง อาจเกิดจากปัจจัยดังนี้

1. ความต้องการน้ำมันของโลกมีการชะลอตัวอันเกิดจากสภาวะเศรษฐกิจของโลกอยู่ในช่วงขาลงและประเทศผู้ใช้น้ำมันมีมาตรการประหยัดพลังงานและหันไปใช้พลังงานทางเลือกมากขึ้น
2. กองทุน Hedge Fund อยู่ระหว่างการไถ่ถอนเงินและการปรับฐานการลงทุน
3. ปริมาณการไหลออกจากปัญหาซัพไพร์มในสหรัฐฯ (รอบ 2) กลายเป็นปัญหา NPL ในระบบกว่า 4 แสนล้านดอลลาร์ (13.2 ล้านล้านบาท) ซึ่งคาดว่าจะต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูอย่างน้อย 18 เดือน ทำให้มีความต้องการน้ำมันลดลงทั้งในสหรัฐฯและยุโรป
4. ความต้องการใช้ดีเซลในตลาดจีน , อินเดีย และเวียดนามลดลง โดยเฉพาะประเทศจีนหันไปถ่านหินมากขึ้น โดยการใช้พลังงานจากถ่านหินของจีนและอินเดีย รวมกันคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 ของโลก
5. นักเก็งกำไรวิตกกังวล มาตรการ Paper Trade ของพรรคเดโมแครต ที่จะออกมา (หากชนะเลือกตั้ง) เพื่อสกัดการเก็งกำไรของตราสารน้ำมัน

ธนิต โสรัตน์

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

6. ราคาน้ำมัน (ดีเซล) ขายปลีกของไทยที่ลดลง ส่วนหนึ่งเกิดจากมาตรการลดภาษีสรรพสามิต ลิตรละ 2.30 และเงินสมทบกองทุนน้ำมัน
7. กลุ่มโอเปคยังคงไม่มีการลดกำลังการผลิตจนกว่าราคาน้ำมันดิบ ไปอยู่ที่ระดับราคา 80 USD/บาเรล
8. ภายใต้การคงอัตราดอกเบี้ย FED ไว้ที่ระดับ 2% ทำให้ทิศทางเงินดอลลาร์สหรัฐมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น

ทิศทางของราคาน้ำมันตลาดโลกขาลง (5 ส.ค. 51)

ตลาด	ก.ค.51	ส.ค. 51	ราคาลดลง USD/Barrel	เปอร์เซ็นต์ %
WIT	140.97	119.17	21.8	15.46
เบรนท์	141.06	117.70	23.36	16.56
ดูไบ	136.33	117.35	18.98	13.92
โอมาน	136.95	117.69	19.26	14.06
ทาบิส	148.46	128.55	19.91	13.41
ดีเซล	171.38	139.36	32.02	18.69

ราคาน้ำมันที่มีการปรับลดลงในช่วงนี้ คงจะเป็นการเร็วเกินไปที่จะกล่าวว่าวิกฤติราคาน้ำมันโลกได้ยุติแล้ว เพราะราคาน้ำมันโลกเพิ่งปรับลดลงในช่วงปลายเดือน กรกฎาคม ซึ่งเวลาเพียง 2 สัปดาห์ คงยากที่จะคาดการณ์ว่าราคาน้ำมันจะกลับมาติดตัวสูงขึ้นอีกหรือไม่ ถึงแม้ว่าจะมีปัจจัยเชิงลบดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่เศรษฐกิจไทยจะยังคงมีความเสี่ยง จากราคาน้ำมันที่จะปรับสูงขึ้นหรือไม่ จะต้องเข้าใจ ราคาน้ำมันที่ผ่านมามีหนึ่งในสามเกิดจากการเก็งกำไรของกองทุน Hedge Fund ซึ่งจะมีการซื้อ-ขายน้ำมันในตลาด Spot Market โดยเฉพาะตลาด NYEX ซึ่งเป็นการซื้อ-ขายตราสารล่วงหน้าน้ำมัน ซึ่งจะต้องส่งมอบ 1 เดือน ซึ่งในช่วงนี้อยู่ในช่วงปรับพอร์ตการลงทุนและไถ่ถอนเงิน ซึ่งเกิดจากการแปรปรวนในตลาดอสังหาริมทรัพย์และ NPL ในภาคธนาคารของประเทศสหรัฐ นอกจากนี้ ปริมาณความต้องการน้ำมันจากประเทศจีน , อินเดีย , เกาหลี ยังคงมีอยู่ อีกทั้ง ต้นทุนในการขุดเจาะน้ำมันในปัจจุบันก็มีการปรับสูงขึ้นอยู่ที่ประมาณ 60-80 USD/บาเรล ทั้งนี้ ราคาน้ำมันยังมีความอ่อนไหวไปตามเหตุการณ์ของโลก ทั้งในด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ , การนัดหยุดงานของโรงกลั่นน้ำมัน , ปัญหาด้านการเมืองของภูมิภาค โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นในตะวันออกกลาง รวมถึง การอ่อนค่าของเงินสกุลสหรัฐ ซึ่งเกิดจากความอ่อนไหวทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากปัญหา ซับไพร์ม

ปัจจัยดังกล่าวล้วนยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อวิกฤติราคาน้ำมันที่อาจจะยังกลับมา แต่หลายฝ่ายก็คาดการณ์ว่าราคาน้ำมันโลกคงไม่กลับไปสูงเหมือนที่ผ่านมา โดยราคาน้ำมันจะไม่ทะลุเลยแนวรับที่ 100-105 เหรียญสหรัฐ หรืออาจไปอยู่ที่ระดับ 80 เหรียญสหรัฐต่อบาเรล เนื่องจากเป็นความพยายามของประเทศซาอุดีอาระเบียที่ไม่ต้องการให้ราคาน้ำมันโลกสูงเกินความพอดี ซึ่งราคาน้ำมันดีเซลในระยะสั้น ๆ คงอยู่ที่ราคา 30-33 บาทต่อลิตร (ราคารวมภาษีสรรพสามิตและเงินสมทบกองทุน) อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจไทยก็คงต้องอยู่ภายใต้สภาวะความเสี่ยงจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ชะลอตัวในอัตราที่สูงกว่าปีที่แล้วอย่างแน่นอน